

UMORISTULU.

Ese in fie care luna de trei ori,
adeca in 1. 10. si 20. dupa
cal. v.

Pretulu pentru Austria pe anu
6 fl. v. a. pe 1/2 de anu 3 fl. pe
trei lune 1 fl. 50 cr.; pentru
alte tieri: pe anu 7 fl. 20 cr.
pe 1/2 de anu 3 fl. 60 cr. pe trei
lune 1 fl. 80 cr.

In fie care numern apare celu
pucinu o caricatura.
Manuscriptele si banii de pre-
numeratiune sunt de a se tra-
mite la Redactiune: Strat'a
lui Leopoldu Nr. 18.
Epistole nefrancate nu se pri-
mescu si opuri anonime nu
se publica.

FOIA GLUMETIA.

Unu candidatu pentru diet'a din Pesta in midiloculu alegatoriloru sei. (Comedia in trei scene.) — Loculu in Banatu.

Motto: Multu me miru si me 'nciuediu,
Catu de mare noutu me astiu!

Scen'a I.

(O odaie intr' unu birtu.)

Candidatulul:
(Catra alegatori.)

Bade Petre si Vasile,
Simione si Gavriile,
Aveti grija 'n comitatu
Sê m' alegeti deputatu!
Câ-ci la natiea romana
Eu sum singura lumina;
Sum unu teneru procopsitu,
Precum nu s'a pomenitu.
Sciu nemtiesce, unguresce,
Ba sciu chiaru si romanesce;
Carte mult' am invetiatu,
Dieu sum celu mai luminatu.

Unu alegatoriu.

Domnisorule 'nvetiate,
Ce-ai cititu atâta carte,
Dumnedieu ni te-a trimesu,
Ca sê fii alu nostu alesu!
Inse pana ni-i mai spune
Vorbe d'al de aceste bune,
Poruncesce la birtasiu,
Sê ni-aduo' unu aldamasu;
Sê bemu vinu, sê bemu rachia,
Sê-ti jurâmu cu bucuria,

Câ te-alegemu candu vei vrê
Numai pe mari'a ta!

Candidatulul.

Mei jidane! te grabesce
Mergi in pivnitia, pornesce,
Ada vinu câtu vei poté
Sê-ti dau bani pe câtu-i vre!
Ear' voi scumpi alegatori
Bet! s'aveti curaju si sporiu!
Sê v'ajute dumnedieu,
Sê lucrati pe gindulu meu!
Câ pe gîndu de mi-ti lucrâ,
Multu vinu arsu vi voiu mai dâ;
Sê cunosceți lamuritu,
Câ din ceriu vi sumu sositu.

Alu doile alegatoriu.

Domnisorule marite
Fie-ti vorbele santite!
Sê traesci optudieci de ani,
Sê ni dai mai vinu si bani,
Ca s' avemu curaju si sporiu,
Si 'ntr' unu anu de diece ori
Sê te-alegemu cum doresci,
La diet'a cea din Pesci;
Câ-ci ni te-ai nascutu pe lume
Sê grijesci de-alu nostru nume;
Sê traesci mari'a ta
Câtu diet'a din Pesta!

Candidatulul.

Da bagati de sama bine,
Si sê nu uitati de mine;
Câ-ci eu multu v'oiu ajutâ
Numai prin poterea mea;
Eu sum omu de cînte mare,
La ministri am intrare,
Si-ai maghiariloru magnati,
Sunt ai mei de cruce frati!
Câ-ci eu-ai loru lachei acû
Eu vorbescu numai *per tu*,
Vedeti dara ce barbatu
Voi aveti de candidatulu!

Alu treile alegatoriu.

Stralucitule barbate!
Esci omu harnicu. cu dreptate,
Si bani inca vedu câ ai,
De te-alegemu, sê ni dai!
Noue chiaru de-acesti barbati,
Ce sunt harnici si bogati,
Adi ni sunt de trebuintia
Pentru-a nostra mîntuintia.
Te cunoscemu *pe vestiminte*,
Câ eeci domnu aduncu la minte,
Toema cum amu asceptatu,
Câ s' avemu unu deputatu.

Candidatulul.

Dă, mi-am strinsu eu si parale
Vr'o trei-dieci de sutisiore,
Că-ci adi fara punga plina
V' asiu puté eu fi lumina?
Eu sum mare advocatu,
Multe lucruri v' amu lucratu;
Că-ci procesele pré grele
Judicătile mai rele,
Câte susu voi le-ati avutu

Pe la mine-au totu trecut.
Si-astfelu vi le-amu aperatu,
Cătu (dicandu-si incetu) nemic' n'
ati castigatu.

Toti alegatorii in coru.

Câte sticle sunt pe tote
Scurgemu-le 'n sanatate
Pentru-alu nostru *cade 'ndat'*
Cade 'ndat' si *ofu-tocalu*,

Ce 'n orasiulu departatu
Multe praguri a calcatu,
Cătu ai domniloru lachei
I suntu asta-di fratii sei.
Sê traesci barbatu iubite,
Multe dile fericeite!
Sê traesci mariea ta
Cătu diet'a din Pesta!

(Alegatorii pleca in alta odaie din
birtu, perdeu'acade.)

Scen'a II.

Candidatulul singuru,

(premblandu-se prin casa.)

Ah ce bine-mi pare, adi am triumfatu,
Si de buna sama fi-voiu ablegatu!
De mine nu-mi pasa că ci ti i-amu invinsu.
Si ou biruintia coapsa mi-am incinsu.
Multu me miru eu singuru, cătu-su de eu minte,
Cătu vorbescu de dulce, ce mai dolci cuvinte,
Dau in drépta 'n sting'a si brasdediu de 'ngrosu,
Pe totu celu, ce nu e ca mine falosu;
Eata chiaru si-acuma dieu am doveditu,
Că 'ntre toti romanii astfelu procopsitu

Ca mine nu este, nu este ca mine,
Care sê se 'noredia pan' atâte 'n sine.
Totu poporulu are 'n mine crediementu,
Toti se pleca umili la alu meu cuventu.
Vai ce bine-mi pare, că mi-e pung'a plina,
Că-ci poporulu pungei bucurosu se 'nchina.
Astu-feliu este bine, ca sê totu pasiescu,
Paralutie multe sê-mi agonisescu:
Si pre langa mintea, ce me decorédia,
Vieti'a mi-a fi sôre, sore, ce dă radie;
Astufeliu me voiu face mare si vestitu,
Astu-feliu castigă-voiu unu poporu platitu.

(Apoi ie unu cimpoi sub subsudra si incepe a cantă in
modulu urmatoriu):

Canta, canta cimpoi, canta
Cimpoesiulu meu!
C'alu meu sufletu se avanta
Catra tielu mereu;
De colo din departare,
De la venitoriu
Mi-dimbescu unu radiu de sôre,
Radiu stralucitoriu;
De-acum traiulu pentru mine
Va fi paradisu,
Voiu sê gustu totu dile pline
De ceresculu visu.

Canta, canta cimpoi, canta
Canta ne 'ncetatu,
Că-ci adi de-o placere santa
Me sentu imbetatu!
Tota lumea cu mândrétia
O voiu subjuga,
Si copilele pe bratie
Me voru totu tiené.
Alu meu glasu cu amortire
Smirdu si regusitu,
Ca glasu de dumneditie
Multu va fi iubitu.

Ride inimiôra, ride
Ride ne 'ncetatu!
Că ci de-acum ti se deschide
Raiulu multu speratu.
Êr' tu dragu cimpoi de fala,
Cimpoesiul plapandu!
Canta hora dietala
C'a s'o jocu dimbindu;
Ce sê facu de bucuria
Moru, nu potu traî!

Vina di de veselie
Sê te potu privi!
(Candidatulul ie cimpoiulu in spate,
si pleca, perdeu'acade.)

Scen'a III.

Unu alegatoriu,

(in odai'a vecina din fagaden incepe a
vorbi catra colegii sei)

Auditu-ati frati minune,
Ce berfele ni mai spune
Amaritulu celu de unguru,
Ce socote cumu-că singuru
Este celu mai invetiatu
Pre la noi prin comitatu?
Si-apoi, dice că-e romănu
Tradatoriulu de paganu!
Dar' astu-feliu de nalucire,
O astfelu de prôsta fire
Noi adesu amu mai vediutu.
Dar' neoi candu nu ne-amu
vendutu!

Alu doile alegatoriu.

Mă! ce dîci? én ieti pe sama!
Că nu-e unguru, dupa mama —
E romanu de cei ce suna
In cimpoi, si 'mpusca 'n luna;
Las' sê dea mereu din punga,
Pana 'n fundu-i o s'ajunga,
Si apoi creda cătu-i place,
Dupiatu cum că-lu vomu face,

Că ci vedé-va 'nvederatu,
Cătu de tare s'a 'nsielatu!
Avenu noi barbati de-alesu,
Ear 'nu godiuri de culesu.

Alu treile alegatoriu.

Ce minune ne-audita
~~Sê respanditu 'n clipita~~
Voi la masa colo stati,
Si paharele 'nchinati;
Ear' eu usi'a totu padiamu,
Si-ascultamu si audiamu,
Cum alu nostru *cade n' dat'*
S' apucase de cantatu;
Cu cimpoiulu durlaia,
Ear' din gura mornaia,
Ins' atâta de uritu,
Cătu-mi pare, că-i smintitu.

Alu patruile alegatoriu.

Dati-lu dracului nebuu,
Că-ci de-a dreptu sê ve spunu,
E siuchetu si natareu,
Dar' sê nu-i luati de reu!
Că-ci diet' atâta-i place,
Cătu nu scie, dieu, ce face
Las' sê-si jôce joculu seu,
Sâ ni dea la bani mereu,
Sê se 'nvetie mai degraba,
Cam cu cine are treba?
Si-o s'ajunga in sfîrsitu
Prostu napoi cum a venit!
(Alegatorii sê'mprascie oare'n catro,
ridiendu de pocituloru cade'ndat'.)
Perdeu'acade. Aminu!
Beciu. Frundia Verde.

Monuminte istorice

din timpul alegerilor pentru dieta.

I.

Epistolă a baronului Ypsilonfy catra cortesiulu seu.

Demanetia buna!

Éca ti-tramitu trei mii de florini spre a pregati opiniunea cercului pentru mine. De vei mai avé trebuintia de bani, scrie-mi!

Dta esti omu ou minte si versatu in eserciarea libera a dreptului constitutionalu, pentru acea nu e de lipsa a te face atentu, ca mai nainte de tôte trebuie sê te ingrigesci a cascigă in partea noastră pe popii romanesci.

Promite-li tôte câte vei voi si câte vei află cu cale, de bani nu-ti para reu; am facutu ramasiagu cu unu romanu, că eu la densii voiu poté sê fiu alesu de ablegatu.

Nópte buna!

Baronulu Ypsilonfy

II.

Respunsulu Cortesiului.

Ilustrisime Domnule!

Banii au sositu, i-am intrebuintiatu spre scopuri constitutionale, in favórea Ilustrității Tale si acuma nu mai am neci unu cruceriu.

Poporului am promis eu frundia si érba. Ómenii de pe aice traieseu din lapte, nu că dóra ei aru bé lapte, ci lu-ducu la orasiu si aoolo lu-vendu. Eu li-am promis si acea, că Ilustritatea ta Vei mîdiloci la dieta, ca fie-care vaca sê li deie in viitoriu cu doue cupe de lapte mai multu.

Neci asta n'a folositu

Pe semne, poporulu acesta nu e mai multu atātu de prostu ca sê-lu potemu amagi.

Mai tramite-mi dara, Ilustrisime Domnule, nesce banisiori, ca sê potu lucră si mai departe.

Remanu etc.

III.

A dou'a epistola a baronului.

Demanetia buna!

Éca inca doue mii de florini. Me miru că poporulu acela prostu nu-si tiene de fala, că vor poté avé de ablegatu pe unu baronu. Vedi asié e acea, daca unu poporu nu e inca destulu de coptu pentru viet'a constitutională!

Aice ti-tramitu cinci sute de pene cu inscriptiunea: „Eljen Ypsilonfy!“ Impartiesce-le pe la toti si spune că le-ai facutu dta acolo.

Am cugetatu că va fi bine de voiu face o excursiune in cerculu electoralu, deci ti-mai tramitu cinci sute de florini, ca sê te ingrigesei de primirea mea cuviintiosa.

La satulu oclu d'antăiu sê me ascepti cu banderiu. Vorbirea cu carea me vei primi ti-o alăturu aci, dar grigi sê o inveti bine! Ar fi si mai bine sê o dai altuia, sê nu dica contrarii mei, că tota primirea e numai machinatiunea mea. Pentr' acea cauta sê afli vr' unu strainu si de cumva s'ar poté vre unu romanu, ca astfelu sê potemu bucină prin jurnale, că chiaru si romanii me voiescu.

De serenada si de conductu de faclii nu te uită.

Nópte buna!

IV.

Socót'a cortesiului data baronului dupa alegere.

1. Pentru vinu in 12 crisme . . .	1800 fl.
2. Pentru rachia	600 fl.
3. Protopopului o carutia cu doi cai . . .	800 fl.
4. Preotesei unu bratiletu	190 fl.
5. Pentru domnisiór'a preotului din X. unu fortepianu	600 fl.
6. Fetiorilor carii la sosirea Il. Tale au desprinsu caii si au trasu ei coci'a pana in laintru	150 fl.
7. Celora ce au dusu facliete	200 fl.
8. Celuia care a rostitu vorbirea la primire si celuia de la serenada	100 fl.
9. Pentru patru cortesi	400 fl.
10. Pentru ustenelele mele	1000 fl.
Suma	5840 fl.

Tanda si Manda.

T. Frate Mando! mai cetitu-ai tu ce-va prin gazete?

M. Ba io dieu n'am cetitu, dara mi-a spusu ce-va unu domnu, si dieu . . . daca-e asié . . . apoi . . . mi-e frica . . .

T. Da ce ai auditu tu dara, de-ti e frica, de ce-ti-e frica?

M. Am auditu cumca unu domnu din Pesta a scrisu intr' o gazeta nemtiésca din Beciu, in „Wanderer“ o scrisóre amara de totu, batjocorindu pe doi romani bravi din Banatu: Mocioni si Babesiu.

T. Ien nu mai vorbi.

M. Ba dieu asié!

T. Apoi n'ai auditu cine sê fia fostu acela; eu credu că trebuic sê fia fostu unu „becsületes magyarérzésü oláh.“

M. Ba, mi-se pare că eu cam sciu. Am unu cuscru la Beciu si acela a cam sentitu in care tufa s'a pititu iepurele. Sê vedi minune Tanda, . . . domnulu acela care a scrisu din Pesta la Beciu, nu-e din Pesta, ci din Beciu si ca omu de minte adanca a intrebuintiatu descoperiri noue, sê scrie unde nu se afla, ca sê nu deie usioru cu crucea peste elu.

T. Pentru acea suna dar asiá de falsu ca si unu cimpoi!

M. Apoi lasa că-lu vomu carpi!

Cu esemplare complete mai potemu inca sierbi din inceputu.

Ce scriu jurnalele, si adevărulu.

1. Intre romanii din comitatulu N. N. domnesce cointielegere fratiésca.

2. Candidatulu Pálinskai intrandu in cercu, fu primitu de catra totu poporulu cu achiamatiuni entusiastice.

3. Candidatulu nostru si-a rostitu program'a inaintea inteligintiei.

4. Bravulu candidatulu din cerculu N. N. a abdisu de voia buna.

Proprietariu, redactoru respundiatoriu si editoriu: Iosifu Vulcanu.

S'a tiparitu prin Alesandru Kocsi (in tipografi'a lui Erkövy, Galgóczy si Kocsi.) Piatu'a de pesci Nr. 9.